

vrees uit dat Van der Bank niet gemakkelijk zijn rechten als predikant van Luik zou erkennen. Bovendien moet, aldus Cocheret, getwijfeld worden aan de standvastigheid en daarmee aan de karaktersterkte van Van der Bank, die van meet af aan zeer gemengde gevoelens over zijn beroep naar Utrecht had gehad. Het College van toezicht ondersteunde in een brief van 22 januari 1830 het verzoek om een tweede predikant, maar wees er op dat er ten aanzien van een eventuele terugkeer van Van der Bank geen eenparigheid heerste in Luik, en dat Van der Bank de wens van de gemeente volgens de kerkeraad overdreef. Op 25 januari 1830 werd op het Departement besloten de zaak in advies te houden. Op 8 maart verzond de kerkeraad van Luik opnieuw een brief over deze kwestie, waarin hij zich geheel achter Van der Bank stelde, en bovendien meedeelde dat deze zich bereid had verklaard nauw met Cocheret samen te willen werken. Opnieuw werd de zaak in advies gehouden. Boudin vermeldt dat Cocheret 2 mei 1830 zijn kerkeraad meedeelde de kwestie in Den Haag persoonlijk aan de orde te stellen, maar daarvan vond ik te Den Haag geen sporen. Het schijnt dat het onderhoud te Den Haag niet hoopgevend is geweest, en de kerkeraad van Luik besloot geen nieuw verzoek te doen uitgaan. De reden voor het gebrek aan enthousiasme bij het Departement zou kunnen liggen in het feit dat Van Pallandt had zich in 1827 al aan Van der Bank had geërgerd, en zijn sympathie voor hem zal door deze nieuwe problemen wel niet zijn toegenomen. Of er terecht van Van der Bank staat gemeld dat hij met lust en liefde te Utrecht heeft gearbeid, valt in het licht van bovenstaande nader te bezien.⁵² De laatste mededeling over deze zaak houdt in dat de betreffende stukken alle gedeponeerd zijn in de vervallen stukken voor het jaar 1830. Aannemelijk is derhalve dat de toenevende gespannen situatie in Luik verdere afhandeling hiervan heeft verhinderd.⁵³ Het is duidelijk dat de jaren te Luik voor Cocheret, in deze tijd lid van het classikaal Bestuur van Maastricht, niet geheel rimpelloos zijn verlopen, hetgeen samenhangt met de bonte samenstelling van de gemeente en de merkwaardige rol die zijn voor-

ganger heeft gespeeld. Uit verspreide uitlatingen krijg ik bovendien de indruk dat er discussies waren over de taal waarin gepreekt werd. De militairen waren grotendeels afkomstig uit de Noordelijke Provinciën, de burgerleden van de gemeente veelal uit de Zuidelijke Provinciën. In een ander opzicht was er sprake van een vruchtbare tijd. In deze periode maakte Cocheret namelijk kennis met J. Kinker, de bekende filosoof, schrijver en journalist, vrijmetselaar, ironicus en vrijdenker, die vanaf 1817 tot 1830 hoogleraar te Luik was. Hij behoorde tot de gemeente van Cocheret en heeft, zoals later zal blijken, grote invloed op Cocheret gehad. In hoeverre Cocheret zich in deze tijd met de filosofie bezighield, laat zich slechts raden. Interessant in dit verband is een brief van Cocheret aan het Departement, waarin hij reclame maakt voor een door hem te redigeren tijdschrift met als titel *Revue Belge ou recueil encyclopédique traitant les questions philosophiques, morales et religieuses d'après la méthode du libre examen*.⁵⁴ Uit de meegepaste circulaire blijkt dat dit maandschrift 1 juli 1830 moest verschijnen. Een aanzienlijk gedeelte van het tijdschrift zal ingaan op vragen omtrent het wezen, de oorsprong, de waarheid, het doel, de schoonheid en 'l'excellence du christianisme', een nogal apologetisch getinte doelstelling. Dit alles zal geschieden volgens de methode van deze eeuw, die van het 'libre examen', het vrije onderzoek, waarbij het bewijs van de ervaring en de analogie een belangrijke leidraad vormen. Het blad is, voorzover mij bekend, nooit verschenen, wellicht als gevolg van de Belgische Opstand.

De Belgische Opstand

De Belgische Opstand zou voor de gemeente te Luik en voor Cocheret een beslissend keerpunt vormen. De gemeente raakte een aanzienlijk deel van zijn lidmaten kwijt, en Cocheret zocht, een onderkomen in de Noordelijke Nederlanden. Overigens werd Cocheret niet aangewezen als prediker te velde tijdens de Tiendaagse Veldtocht, deze eer viel de predikanten W.F.C. van Laak, P.J. Marcus en P. van Exter te beurt.⁵⁵

In een ingezonden bericht in de *Boekzaal* van